

DOOR PHILIP LIETEN
FRAGARIA HOLLAND

Phomopsis bevlekt aardbeien

Vanaf augustus werd bij een aantal aardbeirassen op diverse trayvelden en wachtbedden in Nederland en België een bladvlekkenziekte aangetroffen. De weersomstandigheden waren ook ideaal voor schimmelziekten, want het was bijzonder nat en donker en de nachttemperatuur was laag. In trayvelden is bovendien sprake van een dichte gewasstand en op de koop toe wordt nog extra beregend. Dat maakt de omstandigheden voor schimmels om zich te ontwikkelen zo mogelijk nog gunstiger. Het bleek bij de aangetroffen bladvlekken te gaan om *Phomopsis obscurans*, ook wel *Dendrophoma* genoemd. Tot nu toe is deze schimmel vooral bekend in warmere gebieden in de Verenigde Staten, te weten in de staten Florida en Californië.

Symptomen

De schimmel *Phomopsis obscurans* zorgt eerst voor kleine, ovale vlekken op de bladeren, met een purperen rand en een bruin hart. De vlekken zijn gemiddeld 2 tot 3 millimeter lang en

Wéér een nieuwe schimmelziekte in aardbei. *Phomopsis obscurans* hield zich tot nu toe op in warmere gebieden, maar duikt door het veranderende klimaat nu ook in Nederland en België op. Een 'obscure' schimmel, die aardbeiplanten 'bevlekt'.

groeien door tot iets meer dan 1 centimeter. In het hart van de vlek ontstaan zwarte sporen. De vlekken ontwikkelen zich verder in een v-vorm, van de bladranden naar het centrum van het blad en de hoofdnerf. Vervolgens verdroogt de vlek en ontwikkelen zich zwarte pycnidia op het bruine bladmoes. Deze (pycnidia)sporen kunnen zich met opspattend water verspreiden. Soms zijn ook bruine ingezonken lesies te vinden op de uitlopers en bladstelen. Die lesies lijken op antracnose. Kenmerkend voor *Phomopsis* is dat de schimmel voorkomt in de nazomer, onder relatief warme, maar vooral vochtige omstandigheden, dus ook bij regelmatig beregenen. De

schimmel houdt bovendien van schaduw. Dat verklaart waarom vooral dichte frigovelden en trayvelden voor *Phomopsis* interessantste doelwitten zijn.

De schade bestaat uit afbraak van het bladgroen en een matige weggroei van planten. Door die mindere weggroei kunnen planten minder productiepotentieel opbouwen.

Bestrijding in teelt

In productievelden veroorzaakt *Phomopsis* kelkrot. In dat geval is de aantasting herkenbaar aan ronde, licht roze, waterachtige vlekken op de rijpende aardbeien. De vlekken worden later bruin en ook daar ontwikkelen zich zwarte pycnidia in het hart van de vlekken. Vooral een aantal Italiaanse en Amerikaanse rassen blijkt gevoelig te zijn voor de schimmel.

Wanneer het om erg weinig aantasting door *Phomopsis obscurans* gaat, kunnen mogelijk oude, aangetaste bladeren worden weggehaald, zodat deze besmettingsbronnen er in de latere fase van de vrucht niet meer zijn. Het belangrijkste is echter dat beregenen zoveel mogelijk wordt beperkt. Als het tóch nodig is te beregenen, gaat de voorkeur er naar uit om dat 's middags te doen, zodat het gewas voldoende tijd heeft om op te drogen en zo kort mogelijk nat blijft.

De schimmel is chemisch te bestrijden. Sterol inhibitors (DMI-triazoles) werken vrij goed tegen *Phomopsis* op het blad. Het gaat dan om middelen met myclobutanil (Systhane), penconazol (Topaz), fenarimol (Rubigan) en triadimefon (Bayleton). Ook Signum (pyraclostrobin + boscalid) zou tegen *Phomopsis* werken.

De genoemde middelen werken ook allemaal tegen echte meeldauw.

Phomopsis houdt van schaduw, wat verklaart waarom vooral dichte frigovelden en trayvelden interessante doelwitten zijn voor de schimmel.